

سرشناسه: محمدی صیفا، مهدی، ۱۳۵۲.
عنوان و نام پدیدآور: مشق مهر: الگوهای اخلاقی- رفتارهای علما در خانواده / مهدی محمدی صیفا؛ به سفارش و نظارت مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی تہذیبی معاونت تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه.

مشخصات نشر: قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۰۹ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۰-۶۶-۳ / ریل / ۱۲۰۰۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه: ص ۱۹۸

موضوع: خانواده‌ها- جنبه‌های اخلاقی

موضوع: Families - Moral and ethical aspects

موضوع: اخلاق اسلامی

موضوع: Islamic ethics

موضوع: ارتباط در خانواده

موضوع: Communication in Families

شناسه افزوده: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی تہذیبی

شناسه افزوده: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

زده بندی سکره: ۹۵ / م / BPT52

زده بندی نویسی: ۹۵ / م / BPT52

شماره کتابخانه ملی: ۲۰۰۰

مشق مهر

ادب: اخلاقی- رفتارهای علما در خانواده

به سفارش: نظارت

مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی تہذیبی و تربیت حوزه‌های علمیه

مؤلف: مهدی محمدی صیفا

ناشر: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

طراح: صفحه‌آرایی: فرهود مقدم

نوبت چاپ: چاپ سون، تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریل

تمامی حقوق برای معاونت تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه محفوظ است *

نشانی: قم، انتهای بلوار پیامبر اعظم (عج) (چمکران)، مجتمع دارالولاية،

معاونت تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه

www.tahzib-howzeh.ir

مراکز پخش:

معاونت تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه

قم، مدرسه علمیه دارالشفاء، فروشگاه انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه: ۲۷۷۲۸۲۸۳-۲۵

فهرست

۷		بخش گفتار:
۹		مقدمه:

فصل اول: با همسر

۱۳		مشق اول: پیوند.
۲۳		مشق دوم: مهربانی و لطف، نادانی و بی‌ارامی زدود.
۲۹		مشق سوم: احترام.
۳۵		مشق چهارم: تحلیل و قدردانی.
۳۹		مشق پنجم: فداکاری.
۴۵		مشق ششم: همدلی و همراهی.
۴۸		مشق هفتم: همکاری.
۵۴		مشق هشتم: محبت دو طرفه.
۵۹		مشق نهم: دستور ندادن.
۶۳		مشق دهم: آشتی و رفع کدورت.
۶۵		مشق یازدهم: رشد معنوی.

فصل دوم: با فرزند

۷۱		مشق اول: پیش از تولد.
۷۱		مشق دوم: محبت و عدالت.
۸۲		مشق سوم: احترام.
۸۵		مشق چهارم: اجبار نکردن.
۹۰		مشق پنجم: توجه و قانع کردن.

۹۳.....	مشق ششم: رعایت سلیقه و علاقه
۹۷.....	مشق هفتم: تذکرو نصیحت
۱۰۴.....	مشق هشتم: پاسداشت حریم
۱۰۶.....	مشق نهم: بازی، گردش و تفریح
۱۱۱.....	مشق دهم: فرزند دختر
۱۱۳.....	مشق یازدهم: نام و نسب
۱۱۶.....	مشق دوازدهم: ساز
۱۲۰.....	مشق سیزدهم: تشنگی و تبه
۱۲۴.....	مشق چهاردهم: علم و تربیت
۱۳۰.....	مشق پانزدهم: نقش امر مادر و تربیت (نقش الگویی و عملی)
۱۴۰.....	مشق شانزدهم: همسر دادن و ندادن
۱۴۶.....	مشق هفدهم: پس از ازدواج

فصل سوم: با خانواده و خویشان

۱۵۱.....	مشق اول: ایجاد انس، صمیمیت و آرامش
۱۵۶.....	مشق دوم: مراعات حال خانواده
۱۶۱.....	مشق سوم: رسیدگی به خانواده
۱۶۵.....	مشق چهارم: مسئولیت پذیری
۱۶۸.....	مشق پنجم: قناعت و ساده زیستی
۱۷۶.....	مشق ششم: احترام به پدر و مادر
۱۹.....	مشق هفتم: با خویشان
۱۹۷.....	منابع
۲۰۷.....	تصاویر علما

پیش‌گفتار

اسلام، خانواده را محبوب‌ترین و عزیزترین بیان اجتماعی در نزد خداوند دانسته است. درباره ترغیب به انجمن‌ها و روابط خانوادگی، مسئولیت اعضای خانواده در برابر یکدیگر و استحکام خانواده، آموزه‌های بسیاری در منابع اسلامی وجود دارد. توجه به تشکیل خانواده و استحکام و کارآمدی آن، نه تنها وظیفه اعضای خانواده، که مسئولی اجتماعی و حکومتی است. جامعه نسبت به ازدواج افراد، و تشکیل، تحکیم و تقالیه خانواده مسئول شناخته شده و پس از آن نیز نسبت به ترمیم خانواده و حل مشکلات خانوادگی وظیفه‌مند است.

«خانواده محوری» در منظومه معرفت اسلامی یک راهبرد کلان محسوب می‌شود. در نگاه اسلامی، خانواده بیشترین تأثیر و بالاترین مسئولیت را در باب تربیت بر عهده دارد. خانواده محوری از یک منظر به معنای توان‌مندسازی در حل مسائل خود، ارتقاء مهارت‌ها و تقویت دانش خانواده

و تحکیم جایگاه تربیتی آن است.

امروزه به برکت انقلاب اسلامی و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی با وجود رهبری اسلام شناس، آگاه، عادل و دلسوز نسبت به صلاح و مصلحت مرد و اجتماع، توجه به ارزش های اصیل و عوامل کلیدی سعادت بخش در جامعه امروز، انواده، بیش از هر زمان دیگری تجلی می نماید.

در استراتژی ترب اسلامی که خود یک انقلاب اصیل فرهنگی ناشی از فرهنگ ناب اسلام ریز و تأکید بر پاسداشت خانواده، به دلیل جایگاه یگانه آن در فرایند مهم تربیت نسکا دهی به ارزش ها ضرورتی آشکار یافته است. در همین راستا، مجموعه کتاب های خانواده در چهار بخش تشکیل، تحکیم، تعالی و ترمیم خانواده با تأکید بر اصول تقویم پیشگیری بردرمانگری و با رویکرد اسلامی تدوین و به علاقه مندان تقدیم می گردد.

در پایان، از پژوهش گرامحترم جناب حجت الاسلام والمسلمین مهدی محمدی صیفار که کار اصلی تدوین اثر حاضر را بر عهده ایشان بود و نیز آقایان علی رضا بهبودی و مجتبی متقی نژاد که پژوهشگر را در تدوین بخشی از این اثر یاری نموده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می گردد.

هم چنین از جناب حجت الاسلام والمسلمین کاظم علی محمدی که آریایر، ویرایش و بازبینی اثر پیش رو را بر عهده داشتند، تقدیر و تشکر به عمل می آید.

مقدمه

علمای راستین اسلام، تنها در عرصه علم و تربیت نفس خویش علمدار نبوده‌اند، بلکه آنان در سر راه هر نفس خویش را پس از سیر از خلق به حق، در خدمت حق و خلق به کار گرفته و علم و عمل را درآمیخته‌اند. سیر در خلق، فقط نیازمند علم و دانش نیست بلکه تبدیل علم به عمل و تربیت نفوس در سیره عملی است؛ چه آن‌که علمای شیعه به گواه تاریخ، ستارگان فروزانی هستند که مردم، دین و راه راست را به ایتزاز از علم آنان دریافته‌اند تا از علم و تخصص‌شان.

سیره‌ی عملی این گوهرهای نفیس، آنگاه میان خلق سربلند ظاهر می‌شود و در تارک جامعه می‌نشیند که نخست در زندگی خانوادگی به جبهه می‌گردد و بدرخشد و نفوسی را پروراند که حتی پس از سال‌ها کوچ به سرای ابدی، هنوز در کام‌ها شیرین بیاید و در زبان‌ها جاری شود.

اینک بر ماست که بدانیم علمای راستین اسلام، چگونه در زندگی خانوادگی، با همسر و فرزندان خود تعامل داشته و چگونه به تربیت نفوس پرداخته‌اند؟ چگونه آن دانش رفیع و پربار خود را در عرصه عمل به ساده‌ترین وجه نشان داده‌اند؟

کتاب 'مشق مهر' در حد بضاعت خود، گویای الگوهای متقابل اخلاقی-رفتاری بزرگان دین در زندگی خانوادگی و چگونگی تعامل آنان با همسر، فرزندان و بستگان است. ویرایش جدیدی که در چاپ دوم صورت گرفته، کتاب به چند فصل مستقل با موضوعات گوناگون تقسیم شده است.

فصل اول، (با همسر)، چگونگی ارتباط متقابل اخلاقی و رفتاری بزرگان دین با همسر؛ فصل دوم (با فرزندان)، چگونگی ارتباط اخلاقی و رفتاری ایشان با فرزندان؛ از (بیت اخلاقی و عملی فرزندان)؛ فصل سوم (با خانواده و خویشان)، چگونگی رفتار با اعضای خانواده (جمع خانوادگی) و چگونگی ارتباط اخلاقی و رفتاری با بستگان بود و همسر را شامل می‌شود.

مهدی محمدی صیفار

